

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Олена ГРИБАНОВА

«01» вересня 2026 р.

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки фахових молодших бакалаврів

галузі знань: *І Транспорт та послуги*

спеціальності: *ІЗ Туризм та рекреація*

освітньо-професійної програми: *туристичне обслуговування*

Укладач/Укладачі: Вікторія БІЛОУС, Олена ПРИЛИПКО, Наталія ЯЦУК

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії туризму та
фізичного виховання
Протокол № 1 від «27» серпня 2026
Голова ЦК

Ольга ЛІТВИНОВА-ГОЛОВАНЬ

Ухвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «28» серпня 2026
Заступник директора з НМР

Альона ХОДАКОВСЬКА

2026 рік

Вступ

Виробнича практика є завершальним складником наскрізної системи практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за освітньо-професійною програмою «Туристичне обслуговування». Вона є логічним продовженням та практичним узагальненням результатів навчальної практики зі вступу до спеціальності (1 курс), навчальної практики з організації екскурсій (2 курс) та навчальної практики з інформаційних систем та технологій у туризмі (3 курс).

На попередніх етапах здобувачі послідовно проходять шлях від первинного ознайомлення зі структурою та особливостями туристичної індустрії, визначення власних професійних інтересів і вивчення туристично-рекреаційного потенціалу територій до розроблення екскурсійного продукту та опанування сучасних цифрових технологій організації туристичної діяльності. Виробнича практика забезпечує інтеграцію сформованих знань, умінь і навичок у реальному або максимально наближеному до реального професійному середовищі.

Виробнича практика передбачає проходження здобувачами практичної підготовки на підприємствах, в установах та організаціях туристично-рекреаційної сфери, зокрема в туристичних агентствах і туристичних операторах, закладах розміщення, екскурсійних та рекреаційних установах, суб'єктах, що надають супутні туристичні послуги, а також на інших базах практики, діяльність яких відповідає змісту освітньо-професійної програми.

Завершальний характер виробничої практики полягає не лише у відпрацюванні окремих професійних операцій, а у виконанні взаємопов'язаного комплексу завдань, що охоплюють основні етапи туристичного обслуговування: комунікацію зі споживачем, виявлення його потреб, пошук та аналіз туристичних пропозицій, формування та презентацію туристичного продукту, бронювання послуг, підготовку документації, організацію транспортного та іншого сервісного забезпечення, інформаційний супровід клієнта та оцінювання якості наданих послуг.

Особливе значення на цьому етапі має застосування здобувачами сучасних цифрових інструментів, інформаційних систем і технологій, опанованих під час навчальної практики з інформаційних систем та технологій у туризмі. Залежно від специфіки бази практики здобувачі можуть працювати із CRM-системами, системами бронювання, електронним документообігом, цифровими картографічними сервісами, внутрішніми інформаційними системами підприємств та іншими програмними засобами, що використовуються у професійній діяльності.

Важливою складовою виробничої практики є реалізація додаткових фахових компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою. Здобувачі застосовують принципи доступності та безбар'єрності під час проєктування й організації туристичних послуг, враховують потреби маломобільних груп населення, людей з інвалідністю, літніх мандрівників та сімей з дітьми. У процесі виконання практичних завдань вони також

аналізують можливості використання туристично-рекреаційного потенціалу територіальних громад для розвитку внутрішнього туризму, підтримки місцевої економіки та формування туристичної пропозиції в умовах воєнного та повоєнного відновлення.

Виробнича практика сприяє формуванню професійного портфоліо здобувача, що може включати розроблені туристичні продукти, екскурсійні маршрути, інформаційні та рекламні матеріали, приклади професійної документації, результати аналітичної роботи та інші матеріали, створені відповідно до завдань практики та з дотриманням вимог конфіденційності.

За результатами виробничої практики здобувач має продемонструвати здатність застосовувати набуті під час навчання знання та практичні навички для виконання типових професійних завдань, взаємодіяти з клієнтами та представниками інших професійних груп, працювати з документацією та цифровими ресурсами, дотримуватися вимог безпеки, професійної етики, академічної доброчесності та захисту персональних даних.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <i>J Транспорт та послуги</i>	Нормативна	
Розділів – 2	Спеціальність <i>JЗ Туризм та рекреація</i>	Рік підготовки: 4	
Загальна кількість годин – 180		7 -й сем	
Кількість тижнів - 4	Освітньо-професійна програма <i>Туристичне обслуговування</i>	Лекції	
		год.	год.
		Практичні, семінарські	
		90 год.	год.
	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		90 год.	год.
		Вид контролю:	
		Диференційований залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою виробничої практики є закріплення, поглиблення та систематизація знань, отриманих здобувачами під час опанування освітніх компонентів ОПП «Туристичне обслуговування», формування практичного досвіду виконання професійних завдань у реальному або максимально наближеному до реального професійному середовищі, розвиток здатності застосовувати сучасні технології туристичного обслуговування та формування

готовності до подальшої професійної діяльності.

Практика передбачає набуття досвіду роботи на базах практики, що здійснюють туристичну, екскурсійну, готельну, рекреаційну та інші види діяльності, пов'язані з наданням туристично-рекреаційних послуг.

Завдання виробничої практики визначаються з урахуванням специфіки бази практики та передбачають виконання індивідуального завдання, погодженого з керівниками практики від закладу освіти та бази практики.

а) організаційно-технологічні:

- ознайомлення зі структурою, організацією діяльності та технологічними процесами бази практики;
- опанування основних етапів обслуговування клієнтів відповідно до специфіки діяльності підприємства;
- відпрацювання навичок роботи із професійним програмним забезпеченням, зокрема CRM-системами, системами бронювання, внутрішніми інформаційними ресурсами підприємства та іншими цифровими інструментами;
- ознайомлення з внутрішньою документацією підприємства, правилами діловодства та документообігу;
- участь у підготовці документів, пов'язаних із наданням туристичних, рекреаційних, екскурсійних та інших послуг;
- ознайомлення з особливостями взаємодії туристичного підприємства із суб'єктами ринку транспортних, готельних, страхових та інших супутніх послуг.

б) аналітично-маркетингові та проєктні:

- дослідження потреб і запитів цільової аудиторії та особливостей туристичної пропозиції бази практики;
- аналіз туристичних продуктів, послуг та інформаційних матеріалів підприємства;
- участь у підготовці пропозицій щодо просування туристичних, екскурсійних і рекреаційних послуг у цифровому середовищі;
- аналіз туристично-рекреаційного потенціалу території діяльності бази практики.

в) соціально-інклюзивні та безпекові:

- визначення можливостей адаптації туристичних продуктів і маршрутів до потреб різних категорій споживачів;
- урахування принципів безбар'єрності та універсального дизайну під час організації туристичних і рекреаційних послуг;
- виявлення основних факторів ризику під час організації туристичних подорожей та ознайомлення із заходами їх попередження;
- дотримання вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту;
- ознайомлення з алгоритмами дій працівників і туристів у разі виникнення надзвичайних ситуацій та інших безпекових ризиків, актуальних

для умов воєнного стану.

2) розвиток туристичних дестинацій та професійна етика:

- дослідження можливостей використання туристично-рекреаційного потенціалу територіальних громад для формування та розвитку туристичної пропозиції;
- участь у розробленні туристичних, інформаційних або маркетингових мікропроектів відповідно до специфіки бази практики;
- аналіз можливостей розвитку внутрішнього туризму та локальних туристичних продуктів;
- дотримання стандартів професійної та корпоративної етики, культури спілкування з клієнтами й партнерами;
- забезпечення конфіденційності інформації та належного поводження з персональними даними;
- дотримання принципів академічної доброчесності під час виконання індивідуальних завдань та підготовки звітної документації.

Таким чином, виробнича практика завершує наскрізну траєкторію практичної підготовки за ОПП «Туристичне обслуговування», забезпечуючи інтеграцію загальних і спеціальних компетентностей, сформованих упродовж навчання, та їх практичне застосування у професійній діяльності. Її результати створюють основу для подальшого професійного розвитку здобувача, формування професійного портфоліо та переходу від освітнього середовища до професійної діяльності.

3. Очікувані результати практики

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 9. Здатність діяти доброчесно, керуватися етичними нормами в особистій, навчальній та професійній діяльності, демонструвати нульову толерантність до корупції.

ЗК 11. Здатність виявляти фактори ризику, аналізувати інформацію щодо наявності небезпечної ситуації та діяти відповідно до вимог безпеки.

СК 2. Здатність застосовувати знання теорії і практики туристичного бізнесу у професійній діяльності фахівця туристичного супроводу.

СК 5. Здатність створювати туристичний продукт, надавати туристично-рекреаційну послугу (перевезення, тимчасове розміщення, харчування; екскурсійне, рекреаційне, курортне, спортивне, розважальне та інше обслуговування).

СК 8. Здатність документально забезпечувати технологічні процеси туристично-рекреаційної діяльності та проводити їх економічні розрахунки.

СК 9. Здатність використовувати у професійній діяльності інформаційні технології.

СК 11. Здатність реалізовувати ефективні комунікації та навички взаємодії у професійній діяльності.

РН 1. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 2. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності, охорони довкілля у професійній діяльності.

РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 4. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі у професійній діяльності.

РН 6. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал країн, регіонів щодо стану і перспектив розвитку туризму і рекреації.

РН 8. Застосовувати навички клієнтоорієнтованого сервісу у професійній діяльності.

РН 9. Брати участь у підготовці проєктів договорів туристичного, рекреаційного, екскурсійного, готельного обслуговування.

РН 10. Забезпечувати процес комплексного обслуговування клієнтів під час надання туристично-рекреаційних послуг та реалізації туристичного продукту.

РН 12. Застосовувати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації у професійній діяльності.

РН 14. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристично-рекреаційних послуг у професійній діяльності.

РН 18. Проєктувати, організовувати та реалізовувати інклюзивні туристичні продукти та рекреаційні послуги на засадах універсального дизайну, забезпечуючи фізичну, інформаційну та комунікаційну безбар'єрність для маломобільних груп населення.

РН 20. Формувати та реалізовувати проєкти з розвитку туристичної пропозиції на основі ресурсів територіальних громад, спрямовані на соціально-економічне відновлення та інтеграцію територій України у воєнний та повоєнний період.

4. Зміст та структура навчальної практики

Розділ 1. Організаційно-технологічний та безпековий етап практики

Тема 1. Охорона праці, безпека життєдіяльності та цивільний захист в умовах воєнного стану

Проходження інструктажів з охорони праці, техніки безпеки та пожежної безпеки на базі практики. Ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку та діловодством підприємства. Огляд укриття бази практики: місткості, санітарно-гігієнічних умов, наявності автономних джерел живлення (генераторів), засобів зв'язку, медичних аптечок і запасу питної/технічної води. Вивчення алгоритмів дій працівників під час сигналу «Повітряна тривога» та надзвичайних ситуацій.

Тема 2. Організаційна структура, технологічні процеси та цифровий документообіг

Аналіз організаційної структури підприємства/установи, розподілу посадових обов'язків та функціоналу фахівців. Характеристика основних технологічних процесів обслуговування клієнтів і надання туристичних/екскурсійних послуг. Опрацювання внутрішньої документації та нормативно-правового забезпечення діяльності підприємства.

Розділ 2. Аналітично-маркетинговий та проєктний етап

Тема 3. Дослідження цільової аудиторії, туристичного продукту та потенціалу території

Дослідження запитів, потреб і поведінкових чинників цільової аудиторії в сучасних умовах. Аналіз асортименту туристичних продуктів, послуг та інформаційних матеріалів бази практики. Оцінка туристично-рекреаційного та культурно-історичного потенціалу території (громади/регіону) діяльності підприємства. Виявлення конкурентних переваг і бар'єрів розвитку локальних туристичних послуг.

Тема 4. Просування туристичних послуг у цифровому середовищі та взаємодія з партнерами

Участь у підготовці пропозицій щодо цифрового маркетингу та розкрутки послуг в інтернеті й соціальних мережах (SMM, таргетинг, контент-план). Аналіз ефективності комунікаційних каналів взаємодії з клієнтами. Вивчення партнерської мережі підприємства: особливості взаємодії зі суміжними суб'єктами ринку (готелями, закладами харчування,

транспортними компаніями, страховиками, музеями). Оформлення пропозицій щодо удосконалення партнерських зв'язків та маркетингової стратегії.

Розділ 3. Соціально-інклюзивний етап та безбар'єрність

Тема 5. Адаптація туристичних продуктів, принципи безбар'єрності та універсального дизайну

Оцінка фізичної, інформаційної та цифрової безбар'єрності локацій і послуг бази практики. Визначення шляхів адаптації туристичних продуктів і маршрутів до потреб різних категорій споживачів (внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, осіб з інвалідністю, маломобільних груп населення). Застосування принципів універсального дизайну під час розробки туристичного обслуговування. Складання чек-листа доступності та розробка рекомендацій щодо підвищення інклюзивності послуг.

Тема 6. Фактори ризику в туризмі та алгоритми дій у разі безпекових загроз

Ідентифікація та класифікація основних факторів ризику під час організації подорожей і екскурсій в умовах воєнного стану. Розробка комплексних заходів щодо запобігання та мінімізації безпекових ризиків для туристів і персоналу. Опрацювання чітких алгоритмів дій та інструкцій у разі виникнення загрози обстрілів, аварій або інших НС під час обслуговування. Підготовка пам'яток та інструктажів з безпеки для туристів і екскурсантів.

Розділ 4. Розвиток дестинацій, підсумковий етап та академічна доброчесність

Тема 7. Участь підприємства місця практики у розвитку локального туризму ТГ.

Аналіз перспектив та напрямів розвитку туризму на рівні територіальних громад (ТГ). Виконання індивідуального практичного завдання: розробка туристичного/маркетингового мікропроєкту (маршруту, екскурсії, рекламного буклету чи буклета-пам'ятки). Дотримання норм професійної етики, стандартів обслуговування та забезпечення конфіденційності (захисту персональних даних) клієнтів. Забезпечення принципів академічної доброчесності під час збору, обробки та систематизації матеріалів практики.

Тема 8. Комплектування матеріалів практики, заповнення щоденника та публічний захист

Систематизація та аналітичне узагальнення зібраних первинних даних і матеріалів. Оформлення підсумкового звіту з виробничої практики відповідно до вимог та стандартів коледжу. Заповнення щоденника практики та отримання характеристики-відгуку від керівника від бази практики.

Підготовка ілюстративного матеріалу (презентації) та публічний захист результатів практики перед комісією.

5. Тематичний план виробничої практики

№	Назва розділу та теми	Зміст діяльності та операційні навички	Місце проведення	Усього годин	Звітність
Розділ 1 Організаційно-технологічний та безпековий етап практики					
1	Тема 1. Охорона праці, безпека життєдіяльності та цивільний захист в умовах воєнного стану	Проходження інструктажів з охорони праці, техніки безпеки та пожежної безпеки на базі практики. Ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку та діловодством підприємства. Огляд укриття бази практики: місткості, санітарно-гігієнічних умов, наявності автономних джерел живлення (генераторів), засобів зв'язку, медичних аптечок і запасу питної/технічної води. Вивчення алгоритмів дій працівників під час сигналу «Повітряна тривога» та надзвичайних ситуацій.	База практики / Укриття	18	Оформлений лист інструктажу, чек-лист безпекового огляду укриття
2	Тема 2. Організаційна структура, технологічні процеси та цифровий документообіг	Аналіз організаційної структури підприємства/установи, розподілу посадових обов'язків та функціоналу фахівців. Характеристика основних технологічних процесів обслуговування клієнтів і надання туристичних/екскурсійних послуг. Опрацювання внутрішньої документації та нормативно-правового забезпечення діяльності підприємства.	База практики	20	Схема структури підприємства, зразки створених е-документів /
Розділ 2. Аналітично-маркетинговий та проєктний етап					
3	Тема 3. Дослідження цільової аудиторії, туристичного продукту та потенціалу території	Дослідження запитів, потреб і поведінкових чинників цільової аудиторії в сучасних умовах. Аналіз асортименту туристичних продуктів, послуг та інформаційних матеріалів бази практики. Оцінка туристично-рекреаційного та культурно-історичного потенціалу території (громади/регіону) діяльності підприємства. Виявлення конкурентних переваг і бар'єрів розвитку локальних	База практики / Дистанційно	20	Аналітична довідка про цільову аудиторію та туристичний потенціал

		туристичних послуг.			
4	Тема 4. Просування туристичних послуг у цифровому середовищі та взаємодія з партнерами	Участь у підготовці пропозицій щодо цифрового маркетингу та розкрутки послуг в інтернеті й соціальних мережах (SMM, таргетинг, контент-план). Аналіз ефективності комунікаційних каналів взаємодії з клієнтами. Вивчення партнерської мережі підприємства: особливості взаємодії зі суміжними суб'єктами ринку (готелями, закладами харчування, транспортними компаніями, страховиками, музеями). Оформлення пропозицій щодо удосконалення партнерських зв'язків та маркетингової стратегії.	База практики / Онлайн-кабінет	24	Пропозиції з цифрового маркетингу, опис партнерської мережі
Розділ 3. Соціально-інклюзивний етап та безбар'єрність					
5	Тема 5. Адаптація туристичних продуктів, принципи безбар'єрності та універсального дизайну	Оцінка фізичної, інформаційної та цифрової безбар'єрності локацій і послуг бази практики. Визначення шляхів адаптації туристичних продуктів і маршрутів до потреб різних категорій споживачів (внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, осіб з інвалідністю, маломобільних груп населення). Застосування принципів універсального дизайну під час розробки туристичного обслуговування. Складання чек-листа доступності та розробка рекомендацій щодо підвищення інклюзивності послуг.	База практики / Натурний огляд	24	Чек-лист безбар'єрності локації, рекомендації з інклюзивності
6	Тема 6. Фактори ризику в туризмі та алгоритми дій у разі безпекових загроз	Ідентифікація та класифікація основних факторів ризику під час організації подорожей і екскурсій в умовах воєнного стану. Розробка комплексних заходів щодо запобігання та мінімізації безпекових ризиків для туристів і персоналу. Опрацювання чітких алгоритмів дій та інструкцій у разі виникнення загрози обстрілів, аварій або інших НС під час обслуговування. Підготовка пам'яток та інструктажів з безпеки для туристів і екскурсантів.	База практики / Укриття	24	Інструкція / пам'ятка з безпеки для туристів у разі НС

Розділ 4. Розвиток DESTИНАЦІЙ, підсумковий етап та академічна доброчесність					
7	Тема 7. Участь підприємства місця практики у розвитку локального туризму ТГ	Аналіз перспектив та напрямів розвитку туризму на рівні територіальних громад (ТГ). Виконання індивідуального практичного завдання: розробка туристичного/маркетингового мікропроєкту (маршруту, екскурсії, рекламного буклету чи буклета-пам'ятки). Дотримання норм професійної етики, стандартів обслуговування та забезпечення конфіденційності (захисту персональних даних) клієнтів. Забезпечення принципів академічної доброчесності під час збору, обробки та систематизації матеріалів практики.	База практики / Дистанційно	20	Матеріали мікропроєкту (маршрут/екскурсія/буклет)
8	Тема 8. Комплектування матеріалів практики, заповнення щоденника та публічний захист	Систематизація та аналітичне узагальнення зібраних первинних даних і матеріалів. Оформлення підсумкового звіту з виробничої практики відповідно до вимог та стандартів коледжу. Заповнення щоденника практики та отримання характеристики-відгуку від керівника від бази практики. Підготовка ілюстративного матеріалу (презентації) та публічний захист результатів практики перед комісією.	Коледж / Онлайн	30	Оформлений звіт, щоденник, характеристика, презентація Захист звіту перед комісією
Разом				180 год	

7. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання виконується здобувачем освіти за місцем проходження практики відповідно до специфіки діяльності бази практики та спрямовується на формування професійних компетентностей у сфері туристичного обслуговування, організації рекреаційної діяльності, цифровізації туристичних послуг та забезпечення якості обслуговування споживачів.

Варіант 1. Для здобувачів освіти, які проходять практику в туристичних агентствах і туристичних операторах

Тема завдання: «Розроблення та цифрове супроводження туристичного продукту для внутрішнього туризму».

Здобувач освіти повинен:

- дослідити туристично-рекреаційний потенціал обраної територіальної громади або регіону України;
- розробити програму туристичного маршруту (туру вихідного дня або короткострокового туру);
- здійснити розрахунок вартості туристичного продукту;
- підготувати пакет інформаційних матеріалів для туриста;
- описати порядок оформлення заявки клієнта з використанням сучасних цифрових технологій;
- визначити особливості обслуговування різних категорій споживачів туристичних послуг, зокрема осіб з інвалідністю, ветеранів, внутрішньо переміщених осіб та інших маломобільних груп населення;
- підготувати презентацію розробленого туристичного продукту.

Варіант 2. Для здобувачів освіти, які проходять практику в закладах готельного господарства

Тема завдання: «Удосконалення технології обслуговування гостей у закладі розміщення».

Здобувач освіти повинен:

- проаналізувати організацію процесу приймання, реєстрації та розміщення гостей;
- розробити технологічну карту обслуговування споживачів на одному з етапів готельного сервісу;
- охарактеризувати використання цифрових технологій у діяльності закладу розміщення;
- підготувати пропозиції щодо підвищення якості обслуговування та безпеки гостей;
- розробити інформаційну пам'ятку для гостей щодо правил перебування в закладі та дій у надзвичайних ситуаціях;
- здійснити умовний розрахунок вартості проживання та додаткових послуг для різних категорій споживачів;
- підготувати звіт із пропозиціями щодо вдосконалення роботи закладу.

Варіант 3. Для здобувачів освіти, які проходять практику в музеях, туристично-інформаційних центрах, культурно-освітніх установах

Тема завдання: «Удосконалення екскурсійного обслуговування та інформаційного забезпечення відвідувачів».

Здобувач освіти повинен:

- проаналізувати систему організації екскурсійного обслуговування установи;
- розробити пропозиції щодо вдосконалення інформаційного супроводу відвідувачів;
- підготувати інформаційні матеріали до експозиції, туристичного об'єкта або екскурсійного маршруту;

- розробити проєкт цифрових інформаційних ресурсів (QR-кодів, аудіогіда, електронного буклета або віртуальної екскурсії);
- охарактеризувати можливості використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у роботі установи;
- підготувати пропозиції щодо організації роботи з відвідувачами в умовах надзвичайних ситуацій;
- представити результати виконаного завдання у формі презентації або аналітичного звіту.

Варіант 4. Для здобувачів освіти, які проходять практику за кордоном

- дати загальну характеристику підприємства місця практики;
- ознайомитися із нормативними документами, що регулюють діяльність закладу місця практики;
- описати технологічний процес та штатну структуру підприємства місця практики;
- описати операційний процес власної позиції в структурі технологічного процесу та скласти перелік функціональних обов'язків);
- охарактеризувати інновації підприємства в їх системі обслуговуванні;
- підготувати пропозиції щодо організації роботи з відвідувачами;
- представити результати виконаного завдання у формі презентації та звіту та висвітлення досвіду на сторінках сайту коледжу.

8. Види контролю і система накопичення балів

Компонент оцінювання	Макс. балів	Що конкретно оцінюється та критерії нарахування
1. Дисципліна та поточна робота (оцінка бази практики)	30	Дотримання графіка роботи (10 б.): своєчасне прибуття на базу практики, дотримання правил внутрішнього розпорядку, охорони праці та професійної етики. Якість виконання завдань (10 б.): відповідальність, самостійність, точність і повнота виконання доручень керівника практики від бази практики. Ведення щоденника практики(10 б.): систематичність записів, повнота відображення виконаних робіт, наявність необхідних підписів та відміток
2. Якість звіту з практики (оцінка керівника від коледжу)	30	Змістове наповнення звіту (10 б.): повнота висвітлення діяльності бази практики, характеристика її структури та напрямів роботи. Аналіз професійної діяльності (10 б.): обґрунтованість висновків, аналіз виробничих процесів, використання сучасних технологій та сервісів у сфері туризму й рекреації. Оформлення звіту (10 б.): відповідність

		встановленим вимогам, логічність структури, наявність додатків, грамотність викладу матеріалу
3. Виконання індивідуального завдання	20	Якість виконання завдання (10 б.): актуальність, практична спрямованість, самостійність та глибина опрацювання теми. Підтвердження результатів виконання (10 б.): наявність розроблених матеріалів, розрахунків, схем, презентацій, інформаційних продуктів або інших результатів, що демонструють виконання індивідуального завдання
4. Захист звіту з практики	20	Презентація результатів практики (10 б.): логічність, структурованість та змістовність доповіді, уміння презентувати результати своєї роботи. Відповіді на запитання комісії (10 б.): рівень володіння професійною термінологією, розуміння змісту виконаних робіт та здатність обґрунтовувати власні висновки
РАЗОМ	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка (Національна / ЄКТС)	Дисципліна та поточна робота (30 б.)	Якість звіту з практики (30 б.)	Індивідуальне завдання (20 б.)	Публічний захист звіту (20 б.)
90–100	Відмінно (A)	Ідеальна дисципліна. Студент проявив себе як готовий фахівець. Зразкова характеристика від бази практики (готелю, музею, турфірми чи ТГ). Щоденник заповнений бездоганно.	Звіт бездоганно структурований. Усі розділи (безпека, робота з Дією, обслуговування «своїх туристів», ПРРО, турзбір громади) розкриті повністю з актуальними даними.	Виконано на найвищому рівні. Портфоліо в додатках є повним: містить чіткі скриншоти з PMS/CRM, зразки шерингу через Дію, реальні чеки ПРРО.	Близкуча доповідь. Студент вільно оперує технологічними поняттями, безпомилково і покроково пояснює будь-яку цифрову чи безпекову процедуру.
85–89	Дуже добре (B)	Зразкова дисципліна. Студент активно долучався до діяльності підприємства, допомагав адаптувати процеси під умови воєнного стану. Позитивна характеристика.	Текст звіту якісно структурований за розділами. Опис містить глибокий аналіз безпекових стандартів, діджиталізації та інтеграції об'єкта в е-мапи громади.	Завдання має високу практичну цінність. Додатки укомплектовані заповненими е-документами та скриншотами програм, є дрібні огріхи в оформленні.	Логічний виклад матеріалу. Студент чітко аргументує рішення, але припустився 1-2 дрібних неточностей у відповідях на специфічні фінансові чи правові питання.
75–84	Добре (C)	Висока виконавська дисципліна та відповідальність. Завдання керівників виконувалися	Усі розділи звіту наявні та розкриті. Технологічні процеси описані правильно (робота в мережі,	Завдання вирішене самостійно. До звіту додано більшість обов'язкових додатків:	Студент вільно володіє матеріалом, чітко доповідає про результати практики, правильно

		вчасно. Щоденник підписаний та завірений печаткою підприємства.	безбар'єрність, облік турзбору). Є незначні зауваження до оформлення тексту.	скріншоти з бази даних, згенеровані інвойси чи тестові чеки.	відповідає на більшість запитань щодо діджитал- інструментів.
70–74	Задовільно (D)	Стабільна дисципліна, зауважень немає. Щоденник оформлений належним чином, але заповнений дещо формально, без деталізації щоденних операцій.	Звіт відповідає структурі. Проведено базовий безпековий аудит, описано обслуговування ВПО/ветеранів, проте аналіз електронної комерції та ПРРО є поверхневим.	Завдання виконано повністю. Проте в додатках наявні лише типові або незаповнені бланки документів, мало реальних скріншотів робочих екранів цифрових систем.	Студент загалом розуміє логіку процесів, але під час відповідей на запитання комісії щодо безпаперової реєстрації чи нарахування збору потребує навідних підказок.
60–69	Достатньо (E)	Студент відвідував базу практики, але працював без ініціативи, виконував лише мінімальні вказівки. Щоденник містить технічні помилки чи пропуски днів.	Усі розділи наявні, проте їхній зміст занадто стислий. Цифрові інструменти (CRM, ПРРО, Дія) описані суто теоретично, без прив'язки до реальних операцій на робочому місці.	Завдання виконано за шаблоном, без самостійного аналізу. Додано мінімальну кількість додатків (наприклад, лише один договір, але немає скріншотів програм).	На захисті студент відповідає невпевнено, плутає послідовність кроків у цифровому шерингу документів або алгоритм дій під час повітряної тривоги.
35–59	Незадовільно (FX)	Систематичні порушення графіку роботи, зауваження від керівника від підприємства чи громади. Щоденник ведався нерегулярно або не підписаний.	Структуру звіту суттєво порушено. Відсутні ключові розділи (робота з Дією, укриття). Опис має характер застарілого тексту, скопійованого з інтернету.	Завдання виконане частково або формально. У звіті повністю відсутні практичні додатки (скріншоти CRM, чеки ПРРО або е- інвойси).	Студент не орієнтується в матеріалі власного звіту, не може пояснити базові операційні алгоритми (як зчитати код Дії чи як оформити ваучер).

9. Рекомендована література

1. Агафонова Л. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: навч. посібник. Київ : Знання України, 2021. 352 с.
2. Бугіль С. Я. Економіка туристичного підприємства : конспект лекцій. Львів : ЛНАУ, 2020. 106 с.
3. Брусільцева Г. М., Зима О. Г. Правове регулювання туристичної діяльності : навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 214 с.
4. Журавльова С.М. Технологія готельної справи : Навчальний посібник. / С. М. Журавльова, В. М. Зайцева, Т. В. Каптюх. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 264 с.
5. Світлична В. Ю., Александрова С. А. Економіка туризму : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 167 с.
6. Лавренко В. Практичне музеєзнавство. Дніпро : ЛІРА, 2023. 116 с.
7. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>
8. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
9. Про електронну комерцію : Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19> .
10. Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 366-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80>
11. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
12. Про музеї та музейну справу : Закон України від 29.06.1995 № 249/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80>
13. Лисюк Т.В. Організація туристичних подорожей. (Туроперейтинг). Методичні рекомендації до практичних робіт. / Т.В. Лисюк , О.С. Терещук. Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2020. 79 с.
14. Любіцева О.О. Методика розробки турів: навч. посіб. / О. О. Любіцева. – Київ: Альтерпрес, 2013. 104 с.
15. Михайліченко Г.І. Туроперейтинг: підручник. К.: Київ. нац. тогр.-екон. ун-т, 2018. 304 с.

Інформаційні ресурси

1. Державне агентство розвитку туризму України (ДАРТ): офіційний вебсайт. URL: <https://www.tourism.gov.ua/> .
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> .
3. Офіційний туристичний портал міста Запоріжжя «Запоріжжя. Сім шляхів до пригод» : мапи, маршрути, афіші. URL: <https://zaporizhzhia.city/> .

4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> .
5. Про курорти : Закон України від 05.10.2000 № 2026-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14> .
6. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12> .
7. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16.06.1992 № 2456-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12> .
8. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80> .
9. Туристична бібліотека Tourlib.net: електронний ресурс. URL: <http://tourlib.net/> .
10. Туристична мережа «Відпочинок 365»: офіційний сайт. URL: <https://365poshtar.com/> .
11. Tourism for Sustainable Development Goals: UN Tourism Platform. URL: <http://tourism4sdgs.org/> .
12. Посилання на Ваш курс в системі електронного забезпечення навчання Moodle. <https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1298>